ULCIORUL FERMECAT

Cândva, pe insula Miako, trăia un tânăr pescar, pe nume Masaria. Să tot fi avut vreo douăzeci de ani, nu mai mult.

Odată, într-o seară cu lună plină, se duse la țărmul mării să prindă pește. Deodată, undița i se îndoi, gata-gata să se rupă.

— Aha, se vede că am prins unul zdravăn!

Masaria își încorda puterile și trase din apă un pește uriaș. De la cap la coadă măsura până la trei shaku[1]. Plin de bucurie, voi să-l scoată din cârlig, dar deodată nu-și mai simți mâinile, ca și cum i se făcuseră de lemn sau i le retezase cineva. Îndată căzu la pământ, pierzându-și cunoștința.

Când își veni în fire, ia peștele de unde nu-i. În fața lui se ivise însă o fată nemaipomenit de frumoasă.

— M-a apucat noaptea pe drum, spuse ea cu glas limpede și curat ca un clopoțel de argint. Îngăduie să petrec o noapte în bordeiul tău.

— Dar eu trăiesc într-un sălaș strâmt și sărăcăcios, nici n-ai să te poți odihni ca lumea.

— Totuna mi-e, răspunse fata. Vreau doar să mă adăpostesc de ploaie și de frigul nopții. Găzduiește-mă o noapte, rogu-te.

Masaria o călăuzi pe fată la coliba lui, iar inima i se zbătea puternic în piept, căci în viața lui nu mai văzuse asemenea frumusețe.

Petrecură împreună noaptea, iar a doua zi dimineața, când pescarul deschise ochii, frumoasa pierise ca luată de vânt.

Mult timp nu putu s-o uite tânărul pescar. În fiecare seară se ducea la malul mării, dar ea nu se mai arătă.

Într-o dimineață, Masaria aruncase năvodul în apă și aștepta liniștit peștele. Deodată, ce să vezi! Pe valuri se clătina o bărcuță cioplită dintr-un trunchi de copac, iar în

[1] Shaku - unitate de măsură japoneză, egală cu 30,30 cm.

ea se aflau doi băiețandri kappa[2]. Aveau trupul acoperit cu solzi, iar ochii bulbucați, ca la peștii cei mari.

— Tată! Bine te-am găsit, tăicuțule drag! strigară ei, apropiindu-se.

Grozav se mai miră Masaria:

— De ce-mi ziceți astfel? Ce fel de tată vă sunt eu? Doar voi sunteți kappa, fiii apelor!

— De ce te lepezi de noi? Oare acum doi, trei ani, n-ai cunoscut-o pe măicuța noastră? îl întrebară ei cu o îndrăzneală nefirească vârstei lor. De pe urma acelei nopți am venit noi pe lume. Suntem frați gemeni.

— Dacă-i așa, atunci sunteți cu adevărat copiii mei. Dar unde se află mama voastră?

— Pe fundul mării, în palatul stăpânitorului dragonilor.

— Așa să fie oare?

— Crede-ne, tată. Ea ne-a trimis după tine.

Auzind una ca asta, Masaria nu mai stătu pe gânduri. Își îmbrățișă copiii și se cufundă cu ei în valuri. Cât ai clipi, ajunseră dinaintea porților palatului de sub ape.

— Mamă, mamă, l-am adus pe tata! strigară băieții.

Porțile de coral roșu ale palatului se deschiseră vuind.

În sunetele unei muzici line, înconjurată de o ceată de slujitoare frumoase și înveșmântată în straie strălucitoare, îi ieși în cale însăși prințesa Otohime, fiica stăpânitorului dragonilor

— Bine-ai venit! îi spuse. Te aștept demult…

Otohime luă mâna lui Masaria iar mâna ei asemănătoare cu un pește alb și îl călăuzi prin palat.

Toate cămările erau pline cu podoabe de coral roșu, negru, alb și azuriu.

Prin pereții de cleștar străveziu se vedeau plutind pești

---

[2] *Kappa* - ființă fantastică, duh al apei în mitologia niponă. Conform credinței populare, este scund, acoperit cu solzi, are ochii bulbucați, iar între degete membrane. Pe cap are o coroniță de păr, iar la mijlocul acesteia o gropiță umplută cu apă. Dacă apa se evapora când el se află pe uscat, kappa își pierde forța. În vechime, înecurile oamenilor și animalelor erau atribuite capriciilor rele ale acestor duhuri ale apei

pestriți; nemaivăzute vietăți de apă priveau la ei.

— De mult voiam să mă întâlnesc cu tine, spuse Otohime. Din iubirea noastră s-au născut doi fii. Rămâi cu noi în palatul acesta. Vom trăi nedespărțiți pentru totdeauna.

Masaria privea în jur fermecat și nu putea să scoată o vorbă. Otohime îl duse în sala de ospețe, unde se afla pregătită o masă îmbelșugată, cu bucate de soi. Slujitorii-pești turnau vin în cupe.

Samisene[3], kotouri[4], flaute și tobe începură să cânte cu foc. Mesenii se apucară să dănțui plini de voioșie. Aici vedeai bălăbănindu-se un crab, dincolo o caracatiță se schimonosea în fel și chip. Masaria se minuna și râdea cu lacrimi.

Trecură astfel cinci zile. Dar veșnica sărbătoare începu să nu-l mai bucure pe tânărul pescar. I se făcuse deodată dor de pământ, de oameni... Copiii băgară de seamă că tatăl lor are chipul posomorât, că umblă mereu abătut și-l întrebară:

— Nu te simți bine la noi, tată? Ni se pare nouă că ai vrea să te întorci pe pământ...

Masaria rămase uimit:

— Nu degeaba se spune despre copii că au darul ghicitului! Greu îmi este aici, pe fundul mării... Ajutați-mă să mă întorc în lumea mea.

— Dar mama ce-are să zică?

— O voi ruga eu însumi să-mi îngăduie să plec.

— Da, e mai bine să-i spui tot ce ai pe inimă. Dar fii cu luare-aminte: la despărțire, ea va voi să-ți dăruiască ceva, drept amintire. Tu să nu-i ceri alt lucru decât micul ulceior

---

[3] Samisen - instrument de tipul ghitarei, având un gât lung și trei coarde. Corpul instrumentului era căptușit cu piele de șarpe.

[4] Citera-koto - un instrument muzical vechi, pe care se cânta prin ciupirea strunelor. Fetele din lumea aristocratică erau obligate să învețe a cânta la koto. Corzile (de cele mai multe ori treisprezece la număr) erau fixate pe un rezonator lung.

albastru. Aceasta e comoara cea mai de preț din palat, îi destăinui unul dintre băieți, călăuzindu-l apoi la Otohime.

— Am aflat totul de la copiii noștri, spuse Otohime. Așadar vrei cu orice chip să te întorci pe pământ?

— N-am încotro. Mă obișnuisem să trudesc în fiecare zi. Stând așa, de pomană și fără grijă am început să mă simt stingher, mă roade tristețea. Eu sunt făptură pământeană și trebuie să mă întorc.

— Dacă-i așa, atunci ce să mai lungim vorba. Du-te sănătos. Dar la plecare vreau să-ți dăruiesc ceva. Alege orice îți va plăcea din tot ce vezi în jurul tău.

— Bine, atunci dă-mi acest mic ulcior siniliu.

Otohime se încruntă, dar apoi zâmbi:

— Acest ulcior e o comoară neprețuită. Dar pentru tine, dragul meu Masaria, fac orice jertfă, nu-mi pare rău de nimic. Al tău să fie ulciorul și să-ți amintească de mine totdeauna.

Și zicând acestea, îi dădu ulciorul albastru.

Tânărul pescar își luă rămas bun de la soție, își îmbrățișă feciorii și într-o clipă se pomeni la Miako. Porni către satul lui, dar când ajunse acolo, ce să vadă! Cât de mult se schimbase totul… Părea o așezare străină. Dacă n-ar fi fost munții și râul, n-ar mai fi recunosc nici măcar locurile. Masaria își căută coliba, dar nu mai rămăsese nici urmă din ea. Acolo unde fusese casa lui, creșteau acum lanuri înalte.

Mai să nu-și creadă ochilor tânărul pescar. Oare nu cumva totul fusese un vis? Deodată văzu venind pe drum un bătrân încăruntit și gârbov, care mergea sprijinit într-un toiag. Îl întrebă:

— Eu sunt pescar de pe-aici și mă numesc Masaria. Am petrecut cinci zile în palatul stăpânitorului dragonilor și iată, acum, la întoarcere, nu-mi mai recunosc satul. Cum de s-a schimbat totul atât de mult?

— Masaria, spui? Într-adevăr, a fost un pescar cu numele ăsta printre noi. Numai că au trecut cincizeci de ani de

când a plecat pe mare și nu s-a mai întors. Dar tu nu cumva ești vreo stafie? Piei, arătare!

Și bătrânul ridică toiagul apărându-se de Masaria.

„Ciudată întâmplare!” își spuse Masaria și porni poticnindu-se, cu pași nesiguri, către acea baltă de la marginea satului. Dar aplecându-se peste luciul apei nu mai văzu chipul unui tânăr de douăzeci de ani… Din oglinda bălții îl privea un moșneag încărunțit, plin de riduri, aidoma cu cel pe care-l întâlnise.

— Vai mie, ce nenorocit sunt! Doar cinci zile am petrecut în palatul stăpânitorului dragonilor, dar pe pământ, în acest timp, s-au scurs cincizeci de ani! Mi-am irosit tinerețea…

Deznădăjduit și furios, Masaria zgâlțâi micul ulcior azuriu. Ceva plescăi înăuntru. Scoase capacul și din ulcior se răspândi un miros puternic de vin vechi.

— Aha, trebuie să fie un vin de soi, tare și înmiresmat. De necaz am să-l beau pe tot!

Duse ulciorul la buze, răsturnându-l cu fundul în sus și sorbi băutura pe nerăsuflate.

Vinul i se strecură în trup ca o undă fierbinte, își pipăi obrazul cu mâinile: fața îi deveni iarăși netedă, ca odinioară.

Masaria se privi în oglinda bălții și tresări de bucurie:

— Am din nou douăzeci de ani! Vasăzică, iată de ce mi-au spus copiii că acest ulcior e o comoară neprețuită… Păcat însă că am băut totul dintr-o dată.

Clătină ulciorul, dar înăuntru vinul gâlgâia din nou.

— Ia te uită, minune după minune! Înseamnă că poți să bei din el cât poftești, vinul acesta nu seacă niciodată, ca apa dintr-un izvor.

Mai să-și piardă firea de atâta fericire. „Înseamnă că le voi fi oamenilor de mare ajutor zise. Vinul o să ajungă pentru toți.”

Începu să cutreiere insula și pretutindeni le povestea oamenilor pățaniile sale. Bătrânii sorbeau din vinul acela și

întinereau pe dată. Bolnavii gustau din el și se lecuiau. Vestea acestor minuni se răspândi repede în toate insulele din preajmă. Oamenii veneau fără încetare la casa lui Masaria, care singur, care sprijinit, care purtat pe sus.

Dar adevărată e zicala care spune: *între bucurie și tristețe e un perete subțire de tot*.

Odată, la Masaria veniseră de trei ori mai mulți oameni ca de obicei. După o vreme el se culcă să doarmă, căci era frânt de oboseală. Dar abia ațipise, că în poartă răsunară bătăi puternice, de parcă ce-i de-afară voiau s-o facă țăndări:

— Hei, Masaria, deschide! Dintr-o insulă depărtată am adus cu barca un om bolnav. Abia mai răsuflă. Dă-i să bea din vinul tău tămăduitor. Hai, deschide poarta mai repede, că moare! Dacă nu deschizi de bună voie, să știi c-o spargem!

Masaria se sculă din pat frecându-se la ochi:

— Ce-i gălăgia asta?! Auzi obrăznicie! Eu îi dau să bea oricui îmi cere din vinul vrăjit adus de la palatul stăpânitorului dragonilor și nu cer nicio plată pentru asta. Iar voi, în loc să-mi fiți recunoscători, dați năvală în casa mea la miezul nopții și nu mă lăsați să dorm! Frumos mă mai răsplătiți pentru bunătatea mea! Cu ce m-am ales eu în afară de oboseală și necazuri? Din cauza acestui ulcior blestemat n-am liniște nici ziua nici noaptea. Lua-l-ar naiba!

De cum rosti aceste vorbe, ulciorul se sparse în două. Cioburile se prefăcură în două lebede albe și porniră în zbor către mare. Țipând ca ieșit din minți, Masaria se repezi după ele să le prindă. Însă lebedele care străluceau în lumina lunii pieriră fâlfâind din aripile lor albe.

În aceeași clipă Masaria se schimbă iarăși într-un moșneag gârbovit. Și toți oamenii cărora el le dăruise tinerețea deveniră din nou bătrâni. Bolnavii tămăduiți cu vinul din ulcior muriră pe dată.

Iată ce s-a întâmplat în vremurile de odinioară.